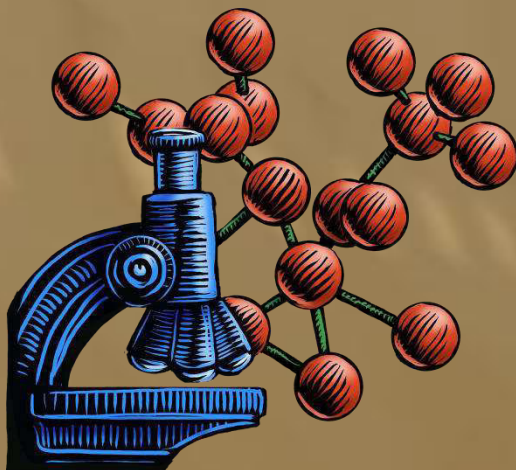

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«РІВНЕНСЬКА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ»
РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
II Всеукраїнська науково-практична
конференція з міжнародною участю

«Пріоритетні
напрями досліджень у
науковій та освітній
діяльності: проблеми та
перспективи»
12 – 13 жовтня 2022 року

РІВНЕ 2022

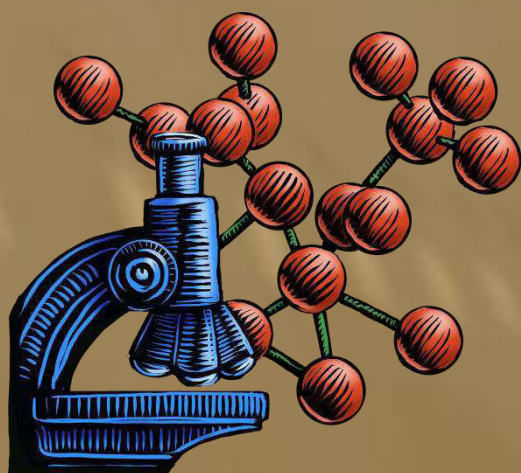

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
COMMUNAL INSTITUTION OF HIGHER EDUCATION
“RIVNE MEDICAL ACADEMY”
OF RIVNE REGION COUNCIL

COLLECTION OF ABSTRACTS

**II All-Ukrainian Scientific and Practical
Conference with international participation:**

**««Priority areas of research
in scientific and
educational activities:
problems and prospects»»
*October 12-13, 2022***

RIVNE 2022

УДК 378 (082)

Розглянуто та рекомендовано до видання Вченою радою Комунального закладу вищої освіти «Рівненська медична академія» Рівненської обласної ради, протокол N 3 від 09.11.2022 р.

За редакцією:

Редактор: **Сабадишин Ростислав Олексійович** - професор, доктор медичних наук, Заслужений лікар України, ректор КЗВО «Рівненська медична академія».

Редакційна колегія:

Штрімайтіс Оксана Вікторівна – кандидат фармацевтичних наук, проректор з наукової роботи КЗВО «Рівненська медична академія».

Коробко Лариса Ростиславівна – кандидат медичних наук, доцент, декан медико-фармацевтичного факультету.

Переходько Наталія Миколаївна – кандидат історичних наук, завідувач кафедри суспільно-гуманітарних дисциплін.

Артеменко Людмила Вікторівна – кандидат філологічних наук, професор кафедри суспільно-гуманітарних дисциплін.

Бурачик Ольга Захарівна – голова циклової комісії біології та хімії

Бухальська Світлана Євгенівна – кандидат педагогічних наук, професор кафедри фундаментальних дисциплін.

Демянчук Михайло Ростиславович – доктор педагогічних наук, професор кафедри медико-профілактичних дисциплін.

Єлагіна Наталія Володимирівна – викладач кафедри хіміко-фармацевтичних дисциплін.

Лотушко Наталія Миколаївна – методист, викладач циклової комісії математики і фізики.

Лукашук Валентина Іванівна – викладач циклової комісії математики і фізики.

Лукашук Микола Миколайович – кандидат педагогічних наук, професор кафедри хіміко-фармацевтичних дисциплін.

Матвєєв Сергій Вікторович – викладач циклової комісії математики і фізики.

Патяка Олексій Олександрович – кандидат історичних наук, голова циклової комісії психолого-педагогічних та суспільно-економічних дисциплін.

Рищук Ольга Василівна – викладач циклової комісії іноземних мов.

Рибак Наталія Володимирівна – викладач циклової комісії фармацевтичних дисциплін.

Супрунець Наталія Леонтіївна – методист, викладач циклової комісії психолого-педагогічних та суспільно-економічних дисциплін.

Пріоритетні напрями досліджень в науковій та освітній діяльності: проблеми та перспективи: Збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції з

міжнародною участю, м. Рівне, 12-13 жовтня 2022 р. / редкол.: Р.О. Сабадишин та ін. - Рівне: КЗВО «Рівненська медична академія» 2022 р. – 510 ст.

У збірнику розміщено тези доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Пріоритетні напрями досліджень в науковій та освітній діяльності: проблеми та перспективи», що відбулася 12-13 жовтня 2022 року у дистанційному форматі.

Матеріали тез подані в авторській редакції. За науковий зміст і якість поданих матеріалів відповідають автори.

Науково-практична конференція внесена до:

- Переліку наукових конференцій з проблем вищої освіти і науки в системі Міністерства освіти і науки України на 2022 р., до розділу Всеукраїнських конференцій N 255;
- Посвідчення Укр ІНТЕІ (посвідчення N 106 від 04 лютого 2022 року).

UDC 378 (082)

It is considered and recommended for publication by Academic Council of Municipal Institution of Higher Education "Rivne Medical Academy" of Rivne Region Council, Protocol N 3 of November 09, 2022

Edited by:

Editor: **Sabadyshyn Rostyslav Oleksiiovych** - professor, Doctor of Medical Sciences, Honored doctor of Ukraine, rector of MIHE "Rivne Medical Academy".

Editorial board:

Shtrimaitis Oksana Viktorivna – Candidate of Pharmaceutical Sciences, Vice-Rector for Research work of MIHE "Rivne Medical Academy"

Korobko Larysa Rostyslavivna - Candidate of Medical Sciences, Associate Professor, Dean of the Medical-Pharmaceutical Department.

Perekhodko Natalia Mykolaivna – Candidate of Historical Sciences, Professor of the Department, Head of the Department of Social Sciences and Humanities.

Artemenko Liudmyla Viktorivna – Candidate of Philological Sciences, Professor of the Department of Social Sciences and Humanities.

Burachyk Olha Zakhariivna - head of the cycle commission of biology and chemistry.

Bukhalska Svitlana Yevhenivna – Candidate of Pedagogical Sciences, Professor of the Department of Fundamental Disciplines.

Demianchuk Mykhailo Rostyslavovych – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor of the Department of Medical-Prophylactic Disciplines.

Yelahina Natalia Volodymyrivna – lecturer of the Department of Chemical-Pharmaceutical Disciplines

Lotushko Natalia Mykolaivna – methodologist, lecturer of the cycle commission of natural and mathematical disciplines.

Lukashchuk Valentyna Ivanivna – lecturer of the cycle commission of mathematics and physics.

Lukashchuk Mykola Mykolaiovych – Candidate of Pedagogical Sciences, Professor of the Department of Chemical-Pharmaceutical Disciplines

Matvieiev Serhii Viktorovych – lecturer of physical and mathematical disciplines cyclic commission.

Patiaka Oleksii Oleksandrovyh– Candidate of Historical Sciences, head of the cycle commission of psychological-pedagogical and social-economical disciplines.

Ryshchuk Olha Vasylivna – lecturer of foreign languages subject commission.

Rybak Natalia Volodymyrivna – lecturer of pharmaceutical cyclic commission.

Suprunets' Natalia Leontivna – methodologist, lecturer of cyclic commission of psychological and pedagogical, social and economic disciplines.

Priority areas of research in scientific and educational activities: problems and prospects:

Collection of abstracts of All-ukrainian scientific and practical conference with international participation, Rivne, October 12-13, 2021 / edited by: R.O. Sabadyshyn and others. - Rivne: MIHE "Rivne Medical Academy", 2021. – 510 p.

Priority areas of research in scientific and educational activities: problems and prospects:

The compedium of abstracts of the reports of all-Ukrainian scientific and practical conference with international participation, Rivne, October 12-13, 2022/ editorial board: R.O. Sabadyshyn and others- Rivne: MIHE “Rivne Medical Academy” 2022 - p.

Materials of abstracts are presented in the author's edition. Authors are responsible for the scientific content and quality of the submitted materials. The Scientific and Practical Conference is included to:

- The list of scientific conferences on the problem of higher education in the system of Ministry of Education and Science of Ukraine in 2022, the section of “All-Ukrainian Conferences”, No 255;
- Register of Ukrainian Institute of Scientific and Technical Expertise and Information (certificate No106 dated February 4, 2022)

Біоетичне спрямування біологічної підготовки студентів медичного коледжу

Степанюк Алла Василівна

докт.пед.наук, професор, професор кафедри загальної біології та методики навчання природничих дисциплін Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Жирська Галина Ярославівна

канд.пед.наук, доцент, доцент кафедри загальної біології та методики навчання природничих дисциплін Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Міщук Наталія Йосипівна

канд.пед.наук, доцент, доцент кафедри загальної біології та методики навчання природничих дисциплін Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Барна Любов Степанівна

канд.пед.наук, доцент, доцент кафедри загальної біології та методики навчання природничих дисциплін Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Драбик Марія Василівна

магістрантка кафедри загальної біології та методики навчання природничих дисциплін Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Актуальність. Біологічна етика як наука про етичне ставлення до всього живого вивчає проблеми взаємовідносин людей, використання новітніх біотехнологій, допустимість маніпулювання людським матеріалом, а також проблеми взаємовідносин людини, тварин і рослин: допустимі форми спілкування з тваринами, форми їх використання, права людини у ставленні до

тварин і рослин та її обов'язок перед ними. Всі ці проблеми є дотичними до вдосконалення професійної підготовки майбутніх медичних сестер [1].

Нові відкриття в медичній науці, використання сучасної техніки, складні діагностичні та біоетичні втручання в організм людини ставлять перед медичних працівників морально-етичні проблеми, вирішення яких під силу лише гуманній особистості. Одне з провідних місць у формуванні такої особистості належить біоетичному вихованню майбутнього медичного працівника. Актуальність посилення біоетичного спрямування біологічної освіти майбутньої медичної сестри пов'язана також із ситуацією, яка склалась в сфері сучасної медичної освіти. Орієнтація медичних коледжів переважно на формування професійних знань, умінь і навичок, відсунула на другий план питання виховання особистісних якостей майбутніх медиків. Такий підхід недостатньо сприяє реалізації вимог компетентнісного підходу до професійної підготовки медичних сестер, оскільки в сучасній педагогічній науці визначено, що основою компетентності виступають знання, досвід діяльності й цінності (якості), отримані в навчанні. Результати проведеного дослідження стану біоетичної вихованості студентів медичних коледжів (констатувальний експеримент) засвідчує про необхідність подальшої розробки окресленої проблеми в теорії та практиці навчання. **Метою** нашого дослідження є окреслення шляхів посилення біоетичного спрямування біологічної підготовки випускників медичних коледжів та обґрунтування методики біоетичного виховання здобувачів освіти.

Основні результати. У тлумаченні біоетичних знань ми стаємо на позицію В. Бак [2], яка окреслює їх як інтегровані знання з біології та етики в контексті цінностей і смислів людського життя й культури. Це емерджентний прояв інтеграції цих знань в межах моральних цінностей суспільства, етична рефлексія на біологічні знання. Біоетичні знання формуються шляхом розкриття та усвідомлення ідеалізованих аналогій між закономірностями природи та категоріями моралі. Ці знання сприяють поєднанню пізнання біологічної картини світу з самопізнанням особистості, розвитку етичного

ставлення учнів до життя в усіх його проявах на засадах біоцентризму. Мотивація поведінки людини виходить не лише від пізнання законів природи, порушення яких призведе до небажаних наслідків, а й від усвідомлення їх єдності з моральними категоріями та як наслідок цього – моральної єдності людини з усіма проявами життя. Біоетичні знання втілюють в собі інтеграцію природничих і гуманітарних наук та дають можливість подолати протиріччя між науковим та етичним підходами в пізнанні світу, спрямовуючи людство на вихід з кризового стану антропоцентричного світогляду.

Для діагностики рівня сформованості особистісного ставлення студентів до природи та їх світоглядних морально-ціннісних орієнтацій (рівень особистісного надбання) ми запропонували анкету для виявлення єдності поглядів на природу та мораль. Серед опитаних лише 65 % усвідомлюють важливість біологічних знань у щоденному житті. На запитання: «Чи надає Вам вивчення біології можливість відповісти на запитання: «Що таке життя та за якими законами воно розвивається?», 86 % опитаних відповіли – так; 5% – ні; 9 % не змогли дати відповідь. На запитання «Чи допомогло це відповісти на особисті питання сенсу життя? (свого подальшого життя, призначення та ін.). 11 % відповіли – так; 76 % – ні; 13 % студентів відповіли, що їх такі питання не цікавлять. Частина опитаних сприймають біологію як навчальний предмет, який не пов'язаний із їх реальним життям, перспектив його застосування у щоденній діяльності для себе вони не усвідомлюють.

Відповідаючи на запитання «Що таке добро?» студенти відповіли: «Велика кількість грошей та можливість задовольняти свої потреби» – 3 %; «Можливість жити у злагоді зі своєю совістю» – 44 %; «Досягнення особистого успіху за будь-яку ціну» – 2 %; «Бачити красоту оточуючого світу та намагатись жити за його законами» – 56%. 3 % респондентів вважають, що добро – це, коли ти робиш для іншої людини або для групи людей, або для тварин, або для світу щось гарне, необхідне для них, не вимагаючи нічого натомість. Це те відчуття, яке повинна мати кожна людина.

На запитання: «Що таке совість?» майбутні медики відповіли: «Це застаріле поняття – 5 %; «Основна духовна якість людини» – 86 %. 9 % дали інші визначення. На їхню думку, совість – це те, що не дає людині зробити щось погане або допомагає виправитись, коли людина вже зробила щось погане, це те, що тисне на тебе морально, змушуючи стати на вірний шлях, це своєрідний бар'єр, який заважає тобі робити те, що бажається, його можна подолати тільки переступивши через себе.

Загалом у студентів сформовані знання про моральні якості людини, вони проявляли їх по відношенню до інших та самі відчували їх дію на собі. Більшість майбутніх медичних сестер розуміє, що оточуючий світ існує не тільки для того, щоб задовольняти їх потреби, в ньому існують певні закони природи, інші істоти та необхідно пристосовуватись до сумісного життя. Спостереження за поведінкою студентів підтвердили, що вони не завжди реалізують ці принципи у повсякденній поведінці, наслідуючи поведінку більшості оточуючих. Їхні думки не відповідають діям, останні частіше відбуваються рефлексивно. Вони не завжди розмірковують над своїми вчинками та не аналізують їх, хоча в них і склалось в цілому позитивне мислення про світ та роль людини в ньому, але носить воно теоретичний характер та не підкріплюється стійкою поведінкою.

На основі проведеного аналізу літературних джерел [3]., власного досвіду практичної діяльності ми виокремили два взаємопов'язаних напрями вирішення окресленої проблеми:

- ✓ організація освітнього середовища у вищій школі на засадах гуманізму, при якому модель гуманної поведінки передаються методом наслідування;
- ✓ здійснення спеціальної діяльності із біотичного виховання студентів.

Крім того, встановлено, що в Україні намітились щонайменше три підходи до вирішення окресленої проблеми. Перший передбачає включення елементів біоетичних знань до змісту навчання учнів основної та старшої школи [4]. Другий – інтеграцію знань з біології та етики шляхом використання методу ідеалізованих аналогій, надання навчальному матеріалу особистісно-

ціннісного значення, реалізацію принципу наступності у формуванні біоетичних знань під час вивчення інваріантної та варіативної складових змісту біологічної освіти [2]. Третій – вивчення у вищих медичних закладах «Біоетики» як навчальної дисципліни. Зіставлення цих підходів з особливостями підготовки та професійної діяльності майбутніх молодших медичних працівників засвідчило, що їх поєднання в освітньому процесі дозволить сформувавши актуально необхідні якості особистості, забезпечити гуманізацію та аксіологізацію освітнього процесу. Зазначені підходи реалізовані нами в методиці біоетичного виховання здобувачів освіти медичного коледжу, яка на даний час проходить експериментальну перевірку.

Висновки. Досвід роботи над окресленою проблемою засвідчує, що створення системи біоетичного виховання є насущною потребою і важливим фактором гуманізації сучасної освіти в цілому. Його вирішення має пряме відношення і до впровадження Української хартії вільної людини [5]. Посилення біоетичного спрямування професійної підготовки майбутніх медичних сестер дозволяє досягти результату – сформувавши милосердне ставлення до пацієнта. Милосердя ми розглядаємо як інтегральну якість особистості, що забезпечує здатність адекватно діяти в можливих життєвих ситуаціях, брати відповідальність за прийняття рішень і результати своєї діяльності.

Список використаних джерел

1. Данюк М.І., Степанюк А.В. Формування професійно значущих якостей медичних сестер у процесі фахової підготовки : монографія Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2017. 224 с.
2. Бак В.Ф., Данюк М.І., Степанюк А.В. Висвітлення тенденції інтеграції природничих наук та етики в змісті біологічної освіти старшокласників: монографія Тернопіль: Вектор, 2015. 184 с.
3. Степанюк А.В. Метолодологічні основи формування цілісних знань школярів про живу природу. Тернопіль: Вид-во «Богдан», 1998. 164 с.

4. Назарко І., Троцька О., Степанюк А. Біо(еко)етичне виховання: теорія і практика: монографія. Вид. 2-ге, переробл.й доповн. Тернопіль:Вид-во «Вектор», 2012. 244с.
5. Українська хартія вільної людини. [Електр. ресурс]. Доступно: <http://1-12.org.ua/ukraynskaya-hartyya-svobodnoho-cheloveka>

82. Поясова О. – Р. С.

Оздоровча ходьба – запорука довголіття..... 364-368

83. Прохоренко С.М.

Карти пам'яті як спосіб кращого сприйняття інформації на заняттях з мови та літератури 369-373

84. Раковець О.Ю., Бугайчук Н.Б.

Фізіологічні особливості організму спортсменів під час передстартового стану..... 374-376

85. Рачек О.І.

Пріоритетні напрями досліджень в науковій та освітній діяльності: проблеми та перспективи..... 377-379

86. Резніков А.П., Шевчук Т.В.

Антибіотикорезистентність мікроорганізмів у відділеннях інтенсивної терапії 380-381

87. Савочкова Р.В., Свинаренко Т.І.

Інструменти державної підтримки фінансової стійкості підприємств в умовах воєнного стану..... 382-386

88. Скиданчук Н.І., Нікітова І.І.

Методика вивчення роману у віршах «Маруся Чурай» Ліни Костенко..... 387-393

89. Снапкова Н.П.

Готовність офіцера Збройних Сил України до цивільно-військової взаємодії: змістові складники поняття 394-397

90. Степанюк А.В., Жирська Г.Я., Міщук Н.Й., Барна Л.С., Драбик М.В.

Біоетичне спрямування біологічної підготовки студентів медичного коледжу 398-403

91. Степанюк Н.В., Мельник Н.В., Бухальська С.Є.

Переваги й труднощі у роботі вихователя закладу медичної освіти в умовах дистанційного навчання..... 404-407

За достовірність фактів, цитат, дат, назв, інших відомостей відповідають автори
тез доповідей.

Адреса:

33000 Україна, м. Рівне вул. М. Карнаухова, 53,

тел (0362) 63 55 34

E-mail: rma.nauka@gmail.com

Authors of abstracts are responsible for the accuracy of facts, quotations, dates, titles,
and other information

Address:

33000 Ukraine, Rivne, M. Karnaukhov, 53 Str.,

tel (0362) 63 55 34

Email: rma.nauka@gmail.com